

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

A

C

D

H

B

**PRAVILNIK O MEDICINSKOJ SLUŽBI
NA AERODROMU**

Datum: 29. svibnja 2007.g.
Referentni broj: 02-02-2-468-1/07
Jezik: hrvatski

Sukladno članku 16. i članku 61. stavak 1. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), članak 6. stavak 1. i članak 14. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 2/04), generalni ravnatelj Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O MEDICINSKOJ SLUŽBI NA AERODROMU

DIO PRVI - UVODNE NAPOMENE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim se Pravilnikom propisuje organizacija, stručno osoblje i tehnički uvjeti za rad medicinske službe na zračnoj luci otvorenoj za javni promet, letjelištu i helidromu, kao i temeljni poslovi za vrijeme redovitog odvijanja zračnog prometa i izvanrednim situacijama na aerodromu.

Članak 2.

(Pojmovi)

Pojmovi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) *Aerodrom* je određena površina na kopnu ili vodi (uključujući objekte, instalacije i opremu) namijenjen za korištenje u cijelosti ili dijelom za dolazak, odlazak i kretanje zrakoplova na zemlji.
- b) *Zračna luka* je aerodrom ili dio aerodroma osposobljen i otvoren za javni zračni promet.
- c) *Helidrom* je aerodrom ili određeno područje na objektu isključivo namijenjeno djelimično ili potpuno za dolazak, odlazak i kretanje helikoptera na zemlji.
- d) *Letjelište* je određen prostor na zemlji (uključujući objekte, opremu i instalacije) namijenjen za polijetanje, slijetanje, kretanje po zemlji, i smještaj letjelica, opreme i osoblja radi provođenja športskih, gospodarskih i drugih zrakoplovnih aktivnosti.
- e) *Spašavanje* je pružanje pomoći posadi i putnicima zrakoplova koji je pretrpio nesreću i osobama na zemlji nastradalim nesrećom zrakoplova.
- f) *Medicinska služba* je integralni dio aerodromskih službi na aerodromu, namijenjena za pružanje hitne pomoći u redovitom odvijanju prometa i učešće u spašavanju u vanrednim situacijama na aerodromu.
- g) *Redovit javni zračni promet* je prijevoz putnika i stvari u domaćem ili međunarodnom prometu koji je pod jednakim uvjetima dostupan svakom, a koji se obavlja na unaprijed utvrđenim linijama, po utvrđenom redu letenja.
- h) *Nesreća* je događaj povezan s operacijama zrakoplova, koji se desio od momenta ukrcavanja putnika u zrakoplov s namjerom prijevoza, do momenta iskrcavanja istih, i u kojem je osoba fatalno ili teško povrijeđena, ili u kojem je zrakoplov pretrpio oštećenja ili lom strukture, ili veća oštećenja imovine treće osobe.
- i) *Trijaž* je podjela povrijeđenih u vanrednoj situaciji prema prirodi i težini njihovih povreda.

Članak 3.

(Uloga)

Uloga medicinske službe na aerodromu:

-
- 1) za vrijeme redovitog odvijanja zračnog prometa na aerodromu:
 - a) pružanje hitne medicinske pomoći;
 - b) transport pacijenta, zavisno od potrebe do najbliže medicinske ustanove
 - 2) u vanrednim situacijama na aerodromu:
 - a) trijaž unesrećenih;
 - b) pružanje prve pomoći povrijeđenim;
 - c) medicinska brigada o povrijeđenim;
 - d) transport povrijeđenih do najbliže medicinske ustanove.

Članak 4.

(Obveze operatora aerodroma)

- 1) Operator aerodroma dužan je organizirati medicinsku službu na aerodromu, kako za potrebe u vrijeme redovitog odvijanja prometa, tako i za slučaj izvanrednih situacija.
- 2) Organizacija službe mora biti usklađena s obimom zračnog prometa, uvjetima rada, i vremenom otvorenosti aerodroma.
- 3) Medicinsku službu na aerodromu operator aerodroma organizira angažiranjem:
 - a) stručnog medicinskog osoblja uposlenog u njegovom organskom sastavu,
 - b) medicinske ustanove ili pojedinaca za pruženje usluga s kojim se odnosi pružanja usluga reguliraju ugovorom.
- 4) Uvjete rada službe određuje i osigurava operator aerodroma i odgovoran je za njen operativan rad.

DIO DRUGI - ORGANIZACIJA MEDICINSKE SLUŽBE NA ZRAČNOJ LUCI

Članak 5.

(Broj i sastav stručnog osoblja)

Broj i sastav medicinskog osoblja na zračnoj luci određuje se zavisno od opsega zračnog prometa prema sljedećem:

- a) na zračnoj luci s godišnjim prometom preko 400.000 putnika mora se osigurati nazočnost jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara za vrijeme dok je zračna luka otvorena za javni promet;
- b) na zračnoj luci s godišnjim prometom do 400.000 putnika mora se osigurati nazočnost jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara, koji će se po rasporedu ljekara, naizmjenično smjenjivati zavisno od vrste i opsega zračnog prometa, s tim što ljekar mora biti nazočan u vrijeme polijetanja i slijetanja zrakoplova.

Članak 6.

(Prostorije za rad medicinske službe)

- (1) Operator aerodroma, za rad medicinske službe na zračnoj luci, dužan je osigurati posebnu prostoriju za ambulantu prve pomoći.

-
- (2) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci s godišnjim prometom preko 100.000 putnika mora imati čekaonicu i prostoriju podobnu za pregled.
 - (3) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci s godišnjim prometom manjim od 100.000 putnika mora imati prostoriju podobnu za pregled.
 - (4) Prostorije ambulante ne mogu se nalaziti na zračnoj strani (Airside) zračne luke.
 - (5) Prostorije ambulante moraju se označiti vidljivim znacima, a ako se nalaze van pristanišne zgrade, potrebno je postaviti adekvatnu obavijest na vidnom mjestu o njenom položaju.

Članak 7.

(Sredstva veze)

Operator aerodroma dužan je osigurati medicinskoj službi stalnu telefonsku i radio vezu sa spasilačko-vatrogasnom službom, službom kontrole letenja i medicinskim ustanovama na terenu.

Članak 8.

(Oprema za ambulantu prve pomoći)

- (1) Ambulanta prve pomoći na zračnoj luci mora biti opremljena minimalno namještajem i medicinskom opremom za pružanje hitne medicinske pomoći.
 - a) Namještaj podrazumijeva: pisaći radni stol, dvije stolice, stolicu na zavrtnj, ležaj za pregled, stepenice, paravan, čiviluk, stolčić za instrumente, stolicu na kotačima, ormarić za lijekove, stalak za infuziju i kanta za medicinski otpad;
 - b) medicinska oprema obuhvaća adekvatnu opremu za učinkovito pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.

Članak 9.

(Sanitetska vozila i dopunska oprema)

- (1) Ambulanta prve pomoći, iz stavka 2. članak 6. ovog Pravilnika, mora raspolagati s dva sanitetska vozila i 25 nosila sa po dva čaršava i jednom dekom za izvanredne situacije.
- (2) Ambulanta prve pomoći, iz stavka 3. članak 6. ovog Pravilnika, mora raspolagati s jednim sanitetskim vozilom i 15 nosila sa po dva čaršava i jednom dekom za izvanredne situacije.
- (3) Sanitetsko vozilo mora biti opremljeno adekvatnom tehničkom opremom i opskrbljeno lijekovima za učinkovito pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.
- (4) Medicinsko osoblje koje se angažira u redovitim i izvanrednim situacijama mora imati adekvatnu medicinsku opremu i odjeću za rad danju i noću u svim meteorološkim uvjetima.

Članak 10.

(Rad službe za vrijeme van otvorenosti zračne luke)

- (1) Na zračnoj luci za vrijeme van otvorenosti, odnosno u vrijeme trajanja dežurstva, mora se osigurati nazočnost jednog medicinskog tehničara, koji mora raspolagati i jednim sanitetskim vozilom.
- (2) Zračna luka na kojoj se van vremena otvorenosti obavljaju poslovi, prihvaća i otpreme zrakoplova, mora se osigurati osoblje službe prve pomoći i sredstva koja odgovaraju takvoj vrsti prijevoza.

DIO TREĆI - ORGANIZACIJA MEDICINSKE SLUŽBE NA LETJELIŠTU I HELIDROMU

Članak 11.

(Stručno osoblje na letjelištu i helidromu)

- (1) Na letjelište i helidromu, ako se provodi intenzivna letačka aktivnost, potrebna je nazočnost medicinskog tehničara za vrijeme odvijanja letačke aktivnosti.
- (2) Na letjelištu i helidromu, ako se provodi letačka aktivnost manjeg intenziteta, potrebna je nazočnost osobe osposobljene za pruženje prve pomoći za vrijeme odvijanja letačke aktivnosti.

Članak 12.

(Ambulanta prve pomoći na letjelištu i helidromu)

- (1) Ako se na letjelištu i helidromu organizira ambulanta, zbog potreba školskog centra ili intenzivnih aktivnosti, operator letjelišta i helidroma dužan je osigurati podobnu prostoriju za ambulantu.
- (2) Ambulanta prve pomoći iz stavka 1. ovog članka mora biti opremljena minimalno sljedećim:
 - a) namještaj: stolica, ležaj za preglede, paravan, čiviluk, nosila;
 - b) medicinska oprema: adekvatnu opremu za učinkovito pružanje hitne medicinske pomoći i transport do najbliže medicinske ustanove.
- (3) Medicinska oprema iz stavka 2. ovog članka mora se koristiti isključivo za pružanje prve pomoći, mora biti smještena u ambulanti prve pomoći na način koji osigurava njenu funkcionalnu uporabu.

Članak 13.

(Sanitetsko vozilo i dopunska oprema)

Ambulanta prve pomoći na letjelištu i helidromu, mora imati sanitetsko vozilo ili vozilo pogodno za prijevoz povrijeđenih, sa dvoja nosila, po dva čaršafa i jednom dekom.

Članak 14.

(Minimalna medicinska oprema na letjelištu i helidromu)

- 1) Medicinska oprema na letjelištu i helidromu minimalno treba sadržiti:
 - a) apoteku za prvu pomoć koja posjeduje makaze kraće, makaze duže, kramerovu šinu, zavojni i potrošni materijal, alkohol, benzin, vatu, gazu, flastere, gumene rukavice;
 - b) jedna nosila;
 - c) dva pokrivača.
- 2) Medicinska oprema za vrijeme letenja se mora nalaziti u vozilu sa spasilačkom opremom, ukoliko letjelište i helidrom ne raspolaže posebnim vozilom, odnosno na zaštićenom i osiguranom mjestu.
- 3) Sadržaj kutije apoteke prve pomoći mora se kontrolirati najmanje jednom godišnje.
- 4) Provjerena i kompletirana kutija prve pomoći treba biti zapečaćena.
- 5) Za opsežnije medicinske usluge, letjelište i helidrom se trebaju oslanjati na lokalne medicinske ustanove.

Članak 15.

(Manifestacije i natjecanja)

Na aerodromu, za vrijeme održavanja regionalnih i međunarodnih zrakoplovnih športskih natjecanja i manifestacija, mora se osigurati nazočnost jednog ljekara i jednog medicinskog tehničara sa sanitetskim vozilom i opremom.

DIO ČETVRTI - POSLOVI MEDICINSKE SLUŽBE

Članak 16.

(Poslovi medicinske službe kod redovitog odvijanja prometa)

- (1) Medicinska služba na zračnoj luci, kod redovitog odvijanja prometa, na zahtjev putnika, člana posade zrakoplova ili druge osobe koja se nađe na aerodromu, mora pružiti prvu pomoć.
- (2) Medicinska služba obavlja intervencije samo radi pružanja hitne pomoći i prijevoz do medicinske ustanove.
- (3) Medicinska služba je dužna, poslije pružanja prve pomoći, oboljelu ili povrijeđenu osobu, po potrebi, prevesti do odgovarajuće medicinske ustanove te, u uputu za medicinsku ustanovu naznačiti vrstu pružene pomoći.
- (4) Ako prvu pomoć zatraži putnik u tranzitu čije je zdravstveno stanje takvo da se ono daljnjim letenjem može pogoršati, služba je dužna o tome upozoriti oboljelog putnika, a ako putnik ipak želi nastaviti let na svoj rizik, služba je dužna to konstatirati u ambulatnom dnevniku, i o tome u pisanoj formi obavijestiti vođu zrakoplova.

Članak 17.

(Poslovi medicinske službe u izvanrednim situacijama)

- 1) U izvanrednim situacijama na zračnoj luci, medicinska služba postupa sukladno Planu izvanrednih situacija na zračnoj luci (Airport Emergency Plan), koji izrađuje operator aerodroma.
- 2) Osoblje medicinske službe koje obavlja poslove na zračnoj luci mora u potpunosti poznavati plan u izvanrednim situacijama, a posebno dijelove plana koji se odnosi na postupke i radnje koje mora izvršavati ova služba.
- 3) U slučaju nesreće zrakoplova, medicinska služba na zračnom pristaništu dužna je pružiti prvu pomoć ozljeđenima, razvrstati ozljeđene po težini ozljeda i pružiti medicinsko zbrinjavanje u namjeri da:
 - a) spasi što je više moguće ljudskih života, utvrđivanjem i stabiliziranjem težih ozljeda ljudi čiji životi mogu biti u opasnosti bez trenutne obrade;
 - b) olakšava stanje manje ozljeđenima i pruža prvu pomoć;
 - c) organizira prijevoz ozljeđenih do medicinske ustanove.
- 4) Za djelotvorno spašavanje u zrakoplovnoj nesreći, u kojem slučaju osoblje mora biti osposobljeno za brzo stizanje na mjesto nesreće i za djelovanje sukladno planu, najvažniji faktori su:
 - a) uvježbanost;
 - b) učinkovitost opreme;
 - c) brzina intervencije službe.

5) Obično dežurno osoblje nije dovoljno u slučaju velikog broja ozljeđenih, pa je potrebno unaprijed planirati i dogovoriti s obližnjom medicinskom ustanovom (bolnica i dom zdravlja) pomoć u osoblju, opremi i vozilima za prijevoz ozljeđenih.

Članak 18.

(Stručno obučavanje i vježbe)

- (1) Za stručnu osposobljenost osoblja koje pruža prvu pomoć na aerodromu odgovoran je operator aerodroma, odnosno medicinska ustanova koja obavlja te usluge, zavisno kako je organizirana služba.
- (2) Zajednička obuka za uvježbavanje postupaka u izvanrednim situacijama provodi se po planu provođenja vježbi operatora aerodroma.
- (3) Osoblje koje obavlja poslove medicinske službe na aerodromu dužno je učestvovati na ovim vježbama.

Članak 19.

(Inspekcijski nadzor)

- 1) Inspekcijski nadzor nad radom medicinske službe provode ovlašteni zrakoplovni inspektori Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.
- 2) Operator aerodroma dužan je inspektorima omogućiti nesmetan pristup svim prostorijama, opremi, sredstvima i dokumentaciji koja se odnosi na rad ove službe.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

(Operativne naredbe generalnog ravnatelja BHDCA)

- 1) Generalni ravnatelj BHDCA može Operativnim naredbama ograničiti uporabu ovog Pravilnika ili odrediti posebne i dopunske uvjete u primjeni ovog Pravilnika, ukoliko to budu zahtijevale odredbe propisa BiH i entiteta, kao i ukoliko to bude proizlazilo iz zahtjeva regulative ICAO, IATA, JAR i drugi.
- 2) Operativna naredba sadrži:
 - a) razlog izdavanja;
 - b) primjenjivost i dužinu trajanja;
 - c) radnje i postupke koje treba poduzeti.

Članak 21.

(Prestanak važenja ranije objavljenog pravilnika)

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o službi hitne pomoći na aerodromu ("Službeni list SFRJ", br. 57/78).

Članak 22.

(Ostale obveze)

Za sve pojedinosti koje nisu utvrđene ovim Pravilnikom, primjenjivat će se standardi i praksa IATA, ICAO, EASA, i domaći regulatorni propisi koji se odnose na ovu oblast.

Članak 23.

(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02-2-468-1/07
29. svibnja 2007. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, v. r.